

Per pastaruosius kelerius metus mokymasis gerokai pasikeitė - nuo tradicinių užrašų pereinama prie skaitmeninių priemonių, o žinios įtvirtinamos vis įvairesniais būdais: nuo praktikos iki bendradarbiavimo ir savarankiško tyrinėjimo. Todėl nenuostabu, kad kartu keičiasi ir įrankiai - klasėse vis dažniau šalia sąsiuvinio atsiranda ir išmanūs įrenginiai. Juose šiandien kuriami, tvarkomi ir dalijami užrašai, idėjos ar projektai. Toks pokytis keičia ir patį požiūrį į mokymąsi: svarbu ne tik prisiminti medžiagą, bet ir gebėti ją pasirinkti, susisteminti ir panaudoti vėliau. [Tyrimai](#) rodo, kad mokiniai planšetes vertina ne tik dėl patogumo: 87 proc. teigia, kad su jomis mokytis lengviau, 72 proc. pastebi geresnę darbo kokybę, o 69 proc. sako, kad padidėja motyvacija.

„Mokymasis šiandien nebėra vien mokytojo kalbėjimas ir mokinio klausymasis - tai procesas, kuriame visi dalyvauja, kuria ir atranda. Mokiniai bei studentai turi daugiau galimybių patys ieškoti atsakymų, derinti skirtingus įrankius ir kurti savo mokymosi būdą. Mokytojo užduotis - padėti suprasti, kaip informaciją pasirinkti, susisteminti ir panaudoti. Vienur veiks interaktyvus žaidimas, kitur vertingesnė bus diskusija ar darbas grupėje. Labai svarbu ir drąsa eksperimentuoti bei leisti sau ir mokiniams tapti kūrėjais“, - teigia Klaipėdos valstybinės kolegijos Pedagogikos katedros dėstytojas, Klaipėdos Vitės progimnazijos pradinio ugdymo mokytojas bei apdovanojimo „Lietuvos mokytojas 2024“ laureatas Rūtenis Latoža.

Mokymasis be sienų

Pasak pedagogo, mokymosi pokyčius paskatino ne technologijos, o pasikeitęs požiūris. Ilgus metus klasėje vyravo aiški schema: mokytojas kalba, mokinys užrašo. Dabar - priešingai. Užrašai tampa tik viena proceso dalimi, o mokymasis vyksta nuolat, ne tik pamokoje. „Mokymasis nebėra apribotas klasės sienų. Mokytis galima visur - keliaujant, bendraujant, stebint pasaulį. Technologijos leidžia akimirksniu gauti atsakymus, tačiau tikrasis iššūkis - išmokti pasirinkti, apmąstyti ir pritaikyti informaciją“, - pastebi R. Latoža.

Ypač greitai šį pokytį jaučia jaunesni mokiniai. „Pradinukai su išmaniosiomis technologijomis dažnai jaučiasi drąsiau nei su tradicinėmis priemonėmis - jos suteikia žaidybinių elementą, stiprina motyvaciją ir įtraukia į procesą. Bet technologijos veikia tik tada, kai jos naudojamos tikslingai - ne tam, kad vartotume informaciją, o kad ją kurtume“, - priduria mokytojas.

Jo teigimu, technologijos gali tapti ir pagalbininku, ir trukdžiu - priklausomai nuo to, kaip jos integruojamos į mokymąsi. „Jei užduotis skatina kurti, tyrinėti, vizualizuoti - žmogus įsitraukia. Jei ekrane tik „slenka“ informacija, dėmesys išsiskaido. Todėl šiandien

svarbiausia ne kuo daugiau technologijų, o sąmoningas jų naudojimas. Mokytojas tampa ne informacijos šaltiniu, o kelrodžiu, padedančiu suprasti, kaip mokytis. Šiuolaikinis mokinys – tyrinėtojas, o mokymasis – atradimų kelionė“, – sako R. Latoža.

Technologijos, kurios padeda mokytis efektyviau

Spartėjant mokymosi tempui ir didėjant informacijos kiekiui, vis svarbesnis tampa gebėjimas ne tik įsiminti medžiagą, bet ir ją susisteminti, greitai rasti, perkelti ar pritaikyti naujoje situacijoje. Tą patvirtina ir tyrimai: tikslingai integruotos planšetės gali realiai pagerinti mokymosi rezultatus – mokiniai pasiekia vidutiniškai [15 proc.](#) geresnius rezultatus, palyginti su tais, kurie dirba tik su spausdinta medžiaga.

Technologijos keičia ir požiūrį į kūrybiškumą. R. Latoža sako, kad skaitmeninė aplinka gali būti galingas kūrybiškumo ir savarankiškumo katalizatorius, jei naudojama tikslingai. Ji suteikia mokiniams galimybę kurti turinį, o ne tik jį vartoti – filmuoti, montuoti, programuoti, kurti skaitmenines istorijas ar net valdyti dirbtinio intelekto įrankius. Tokia veikla ugdo savarankiškumą, nes mokinys turi pats planuoti procesą, ieškoti sprendimų ir rinktis priemones.

Tačiau kūrybiškumas slypi ne tik ekrane. „Technologijos gali pagreitinti mokymąsi, bet tik tradiciniai būdai – rašymas ranka, skaitymas, pokalbis su žmogumi – padeda jį pagilinti. Svarbiausia ne atsisakyti ekranų, o mokėti juos valdyti: skirti laiko mintims sustabdyti, informacijai susidėlioti, paaiškinti ją savo žodžiais. Kai technologijos tampa ne patogumu, o sąmoningu pasirinkimu, jos veikia ne prieš mokymąsi, o kartu su juo“, – apibendrina R. Latoža.

„Šiandien mokiniai yra įpratę dirbti greitai ir jungti skirtingus formatus – užrašą, garso įrašą, nuotrauką, vaizdo įrašą. Todėl įrenginys jiems nėra tik ekranas, o vieta, kur viskas susijungia į vieną. Tokios planšetės kaip „Huawei MatePad 11.5“ šiandien nėra skaitmeninis popieriaus pakaitalas – jos leidžia rašyti ranka, struktūruoti informaciją, bendrinti ją su klase vienu paspaudimu. Tai atitinka dabartinį mokymosi tempą, kai medžiaga nuolat keliauja tarp skirtingų užduočių ir formatų. Mokiniai dažniausiai tai pajunta greičiau nei suaugusieji – jiems svarbu ne pati technologija, o tai, ką su ja galima nuveikti“, – sako „Huawei“ produktų mokymų vadovė Lietuvoje Urtė Eidžiūnaitė.

Užrašai, kurie virsta struktūruotomis idėjomis

Šiuolaikinis mokymasis nebėra susijęs su vienu formatu – vieną dieną reikia konspektuoti paskaitą, kitą kurti pristatymą, trečią – sumontuoti vaizdo įrašą ar parengti tyrimo

santrauką. Todėl moksleiviams ir studentams vis dažniau reikalingas įrenginys, kuris gali pakeisti kelis įrankius vienu metu. „Huawei MatePad 11.5“ sukurta būtent tam – ji veikia kaip užrašų knygelė, kompiuteris, skaitytuvė, braižymo lenta ir kūrybinė erdvė viename įrenginyje, sveriančiame mažiau nei įprastas sąsiuvinys.

Planšetė palaiko rašymą ranka su „M-Pencil“, o DI rašysenos atpažinimas leidžia per kelias sekundes ranka rašytą tekstą paversti tvarkingu skaitmeniniu tekstu. Tai ypač naudinga, kai norisi derinti natūralų rašymą su tvarkingu, dalijimuisi paruoštu formatu. „Huawei Notes“ leidžia sutvarkyti medžiagą temomis, žymėti spalvomis, iškirpti, perkelti ar net iš karto paversti užrašus prezentacija. Tokios funkcijos padeda ne tik išmokti, bet ir efektyviai panaudoti tai, kas užrašyta – grupiniame darbe, atsiskaitymuose ar ruošiantis egzaminams.

„Kadangi mokymasis šiandien vyksta ne tik klasėje ar auditorijoje, bet ir bibliotekoje, viešajame transporte ar kelionėse, svarbus tampa mobilumas. „MatePad 11.5“ veikia visą dieną be įkrovimo, jungiasi su bevieliu klaviatūros dėklu, palaiko „Multi-Window“ režimą, leidžiantį vienu metu žiūrėti įrašą, konspektuoti ir naršyti šaltinius. Tiems, kurie dirba komandoje, užrašai ar failai dalijami vienu paspaudimu. Ši planšetė padeda sutaupyti laiką, greičiau rasti medžiagą ir sklandžiai pereiti nuo rašymo prie kūrimo“, – pasakoja U. Eidžiūnaitė.

